

החלטה בעניינו של השחמטאי א.ג.

א. התשתית העובדתית

א.ג. הוא שחמטאי מחונן בן 15, מבכירי שחקני הנוער של ישראל. הערעור מוגש באמצעות אימו והוא עוסק בטענה שא.ג. קופח בכך שלא נכלל בנבחרת ישראל עד גיל 18 בתחרות שהתקיימה בגרמניה בתאריכים 19-11 ליולי 2018 והועדף על פניו נער אחר נ.א. שבמועד קביעת הנבחרת, היה מדורג בדירוג הבינלאומי אחרי א.ג., אם כי הוא הקדים את א.ג. בדורג מד הכושר הישראלי.

ישראל הוזמנה לאליפות אירופה לקבוצות לשחקנים מתחת לגיל 18. השתתפות בתחרות זאת, לא הייתה מתוכננת מלכתחילה בגלל אילוצי תקציב אולם בסמוך למועד התחרות, נוצר מצב שבו ניתן היה לשלוח נבחרת שתייצג את ישראל בתחרות זאת והנהלת האיגוד בהמלצת ועדת הנוער החליטה לעשות כן. החלטה זאת התקבלה ב22 לאפריל 2018. מנכ"ל האיגוד פנה לסמנכ"ל המקצועי של האיגוד שהוא גם רכז הנוער וביקש ממנו שיפנה לארבעת שחקני הנוער החזקים ביותר וכך אכן עשה. שניים משחקנים אלה הודיעו שאינם יכולים להשתתף בתחרות זאת ואז רכז הנוער בחר בשני שחקנים שהיו מתחתיהם במד הכושר. התהליך עצמו נעשה בסד זמנים קצר, כי צריך היה לשלוח, בין היתר את רשימת המשתתפים בנבחרת ישראל וצריך היה להיערך מנהלית לנסיעה זאת. כאמור, בין המחליפים נכלל נ.א. ולא א.ג.

אימו של א.ג. פנתה לאיגוד בתביעה לפיצוי הולם מהטעם שבנה קופח שכן כאמור הוא מדורג היה באותה עת בדירוג בינלאומי גבוה מזה של נ.א. בגלל הצורך בהחלטה מהירה, לא היה זמן להגשת ערעור וההחלטה לא שונתה וגם נדחתה הבקשה לשלוח את א.ג. כשחקן נוסף וזאת גם לאור זאת שהרשימה כבר נשלחה וגם עקב כך שדובר בתחרות בת שבעה סיבובים בלבד ולא היה צורך בשחקן נוסף.

בערעור זה שנתמך גם במכתב של מנהל מועדון השחמט שבו משחק א.ג. נטען כי האיגוד פעל בחופזה. בחירת חברי הנבחרת נעשתה באופן שטחי ושרירותי, מבלי שנקבעו קריטריונים מקצועיים ומבלי שהיה דיון מקצועי. ההתבססות על מד הכושר הישראלי כפי שעמד באותו מועד ואי התחשבות במד הכושר הבינלאומי ובקריטריונים נוספים כגון ניסיון תחרותי בחו"ל וקיום ציון ראשון לאמן בינלאומי היו הסיבה לכך שנ.א. הועדף שלא בצדק על פני א.ג.

עוד נטען בערעור כי דומה שמד הכושר שבו נעשה שימוש בכל הקשור לדירוג שחקנים מעל לגיל 14 הוא מד הכושר של פידה. כך היה במקרה של האולימפיאדה עד גיל 16 שהתקיימה בהודו וכך הדבר לגבי הקריטריונים לקביעת מלגות לנוער מטעם האיגוד. טעה זאת אינה עולה בקנה אחד עם הטענה של העדר קריטריונים ומכל מקום, העובדה שבתחרות פלוגית הועדף מד הכושר של פידה כקריטריון לבחירת השחקנים, על פני מד הכושר הישראלי, אינה מלמדת בהכרח שזה הקריטריון המועדף ובודאי שבקריטריון המשמש לצורך מתן מלגות הועדף מד הכושר של פידה אין כל ערובה שכך הדבר לעניין קביעת הרכב הנבחרת.

דיון ומסקנות

אין זאת הפעם הראשונה שהורה של שחמטאי נוער עותר לבית הדין בעניינו של הבן. כדי להסיר ספק, ברי שאין להורה לשכעצמו זכות לעתור לבית הדין ואני רואה בעתירות כאלה, עתירות של השחמטאים הצעירים המוגשות באמצעות ההורה שהוא או היא במקרה זה היא גם אפטרפסותו הטבעית.

הקושי הגדול בערעור זה נעוץ בתכליתו. הערעור מוגש לאחר שהתחרות שמדובר בה, הסתיימה מזמן. לערעור שני פנים האחד הוא עקרוני ומתייחס לביקורת שיש לגבי ג' על האופן שבו מתנהלת הנהלת האיגוד ומוסדותיו בנושא של קביעת הרכב נבחרות בכלל ונבחרות הנוער בפרט בנסיעות לחו"ל לייצג את המדינה. ההיבט השני מתייחס באופן פרטני לא.ג.

בית הדין אינו הכתובת הנכונה לדון בהיבט הראשון. מן הראוי לפנות בנדון בצורה מסודרת להנהלה ובמקרה הצורך אולי גם לוועדת הביקורת. בית הדין אינו מנהל את האיגוד ואינו דן בשאלות תיאורטיות שאינן צריכות לפתרון ערעור כזה או אחר.

ההיבט השני הוא לא פחות בעייתי. במקרה הפרטני מתבקש פיצוי לא.ג. משום שלפי הטענה הוא קופח בכך שלא נכלל בנבחרת ישראל עד גיל 18 בתחרות בגרמניה. לא ברור באיזה פיצוי המדובר. אם מדובר בפיצוי בצורה של השתתפות בתחרות חלופית בעתיד, הרי לא זו בלבד שהדבר אינו בסמכות בית הדין אלא שהוא פסול כשלעצמו שהרי לא ניתן לקבוע היום כי במועד פלוני בעתיד יש לכלול את א.ג. בנבחרת שכן אם יהיה זכאי לכך בשל הישגיו, הרי ממילא יזכה בכך ואילו אם לא יהיה זכאי לכך, הרי שאין מקום כלל ועיקר לשלחו.

אם לעומת זאת מדובר בפיצוי כספי, הרי שבית הדין אינו מוסמך לפסוק פיצוי כזה. לא מדובר בבית משפט אזרחי שמוסמך לפסוק בתביעות נזיקין. מעבר לכך, גם אם בית הדין מוסמך היה להידרש לתביעה כזאת במקרה כזה, קרוב לודאי שהיא הייתה נדחית. גם אם רכז הנוער טעה, הרי טעות זאת לא עלתה כדי רשלנות המצמיחה עילת תביעה.

ספק גדול בעיני אם הייתה כאן טעות. בהעדר קריטריונים מחייבים בשאלת אופן בחירת הנבחרת, הבחירה לפי מד הכושר הבינלאומי אינה מובנת מאליה, גם לא לעניין קביעת רמתו השחמטאית של השחקן. איני רואה צורך להיכנס לדיון עיוני בנדון

במקרה דנן, אמנם ב1.4.2018 היה מד הכושר הבינלאומי של א.ג. גבוה ב30 נקודות ממד הכושר הבינלאומי של נ.א. אולם ב1.5.2018 מד הכושר הבינלאומי של נ.א. היה גבוה ב50 נקודות יותר מאשר זה של א.ג. ומדובר במועד שקדם ביותר מחודשיים לתחרות. הן ב1.4.2018 והן ב1.5.2018 היה מד הכושר הישראלי של נ.א. גבוה יותר מאשר של א.ג. הוסף לזה את הנתון שבדיעבד ייצג נ.א. את ישראל היטב באותה תחרות ואולי לא היה כאן קיפוח של א.ג. ולו הוא היה נבחר, היה לנ.א. עילה לא פחות טובה להגיש ערעור דומה.

אשר על כן הערעור נדחה. בנסיבות העניין אני מורה להחזיר לגבי ג' את אגרת הערעור

פרופ' דניאל מור

נשיא בית הדין